EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.9.2019
COM(2019) 424 final

2019/0200 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat ve Výboru pro pravidla původu, jenž byl zřízen Dohodou o pravidlech původu (WTO-GATT 1994), připojenou k závěrečnému aktu podepsanému v Marrákeši dne 15. dubna 1994

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být jménem Unie zaujat ve Výboru pro pravidla původu zřízeném Dohodou o pravidlech původu (WTO-GATT 1994) připojenou k závěrečnému aktu podepsanému v Marrákeši dne 15. dubna 1994 v souvislosti se zamýšleným přijetím sdělení o zvýšení transparentnosti nepreferenčních pravidel původu.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o pravidlech původu

Cílem Dohody o pravidlech původu (WTO-GATT 1994), která je přílohou závěrečného aktu podepsaného v Marrákeši dne 15. dubna 1994 (dále jen „dohoda“), je zajistit, aby nepreferenční pravidla původu sama o sobě nevytvářela zbytečné překážky obchodu, a harmonizovat pravidla původu na mezinárodní úrovni, s výjimkou pravidel původu, která se týkají udělování celních preferencí. Do dokončení harmonizačního programu musí smluvní strany zajistit, aby jejich pravidla původu byla transparentní; aby neměla omezující, narušující nebo rozvratné účinky na mezinárodní obchod; aby byla spravována konzistentním, jednotným, nestranným a přiměřeným způsobem a zakládala se na pozitivním standardu. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 1995.

Evropská unie je smluvní stranou dohody[1]. Všechny členské státy jsou rovněž smluvními stranami dohody.

2.2. Dohoda o pravidlech původu

Výbor pro pravidla původu byl zřízen v rámci Světové obchodní organizace (WTO) a je otevřen členům WTO. Schází se nejméně jednou ročně a jeho povinností je přezkum provádění a fungování Dohody o pravidlech původu. Práce výboru byla zaměřena především na harmonizaci nepreferenčních pravidel původu. Jednání dosud nebyla uzavřena a v současné době členové WTO uplatňují pro nepreferenční účely vnitrostátní pravidla původu. Nedávno byla zahájena práce na preferenčních pravidlech původu, zejména na pravidlech používaných v rámci obchodních preferencí pro nejméně rozvinuté země. Výbor obvykle přijímá rozhodnutí na základě konsenzu.

2.3. Zamýšlený akt Výboru pro pravidla původu

Dne [datum] má Výbor pro pravidla původu na svém výročním zasedání přijmout sdělení[2] týkající se „Zvýšení transparentnosti nepreferenčních pravidel původu“ (dále jen „zamýšlený akt“).

Účelem zamýšleného aktu je zvýšit transparentnost právních předpisů, nařízení a postupů týkajících se nepreferenčních pravidel původu a doplnit oznamovací povinnosti podle článku 5 Dohody o pravidlech původu.

Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace ani Dohoda o pravidlech původu neřeší právní status aktů přijatých výbory WTO. Závaznost zamýšleného aktu se stanoví s ohledem

---

[1] Rozhodnutí Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994) (Úř. věst. L 336, 23.12.1994, s. 1).

[2] Sdělení z Austrálie; Brazílie; Kanady; Hongkongu; Japonska; Korejské republiky; Nového Zélandu; Norska; Filipín; Ruské federace; Singapuru; Švýcarska; samostatných celních území Tchaj-wan, Penghu, Kinmen a Matsu a Spojených států.

na znění použité v uvedeném aktu. S přihlédnutím ke znění sdělení o zvýšení transparentnosti nepreferenčních pravidel původu se zamýšlený akt stane pro strany závazný.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Nepreferenční pravidla původu jsou pravidla, která platí při neexistenci obchodní preference, tj. pokud obchodování probíhá na základě doložky nejvyšších výhod. Kromě toho mohou některá opatření obchodní politiky, jako jsou kvóty, antidumpingová opatření nebo označování původu, vyžadovat určení původu na základě uplatňování nepreferenčních pravidel původu.

V souladu s článkem 5 Dohody o pravidlech původu byl každý člen WTO povinen sekretariát WTO ve stanovené lhůtě od vstupu v platnost dohody o WTO informovat o svých pravidlech původu, soudních rozhodnutích a obecně platných správních rozhodnutích týkajících se nepreferenčních pravidel původu platných k uvedenému datu. Evropská unie sekretariátu WTO poskytla požadované informace.

V Dohodě o pravidlech původu se členové WTO dohodli na vyjednání harmonizovaných nepreferenčních pravidel původu. Tato jednání však dosud nebyla uzavřena a členové WTO v současné době pro nepreferenční účely uplatňují vnitrostátní pravidla původu. Proto se v závislosti na dotčených členech WTO na dovoz a/nebo vývoz uplatňují různá nepreferenční pravidla původu. Kromě toho ne všichni členové WTO uplatňují ve vztahu k nepreferenčním pravidlům původu zvláštní právní předpisy. V Unii tato pravidla stanoví články 59 až 61 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie[3].

Aby se zabránilo zbytečným překážkám bránícím obchodu v důsledku různorodosti a množství nepreferenčních pravidel původu, která mají být uplatňována, byla z řad zástupců Výboru pro pravidla původu zřízena malá pracovní skupina, jejímž úkolem je prozkoumat možnosti vyšší transparentnosti nepreferenčních pravidel původu. Evropská unie se na práci této malé pracovní skupiny podílela a konstruktivním způsobem přispěla k zamýšlenému aktu. Jednání pokračovala na zasedáních Výboru pro pravidla původu v březnu a květnu 2019. Koordinaci s členskými státy zajišťovaly delegace členských států při WTO a oddělení pro původ působící v rámci skupiny celních odborníků.

Vzhledem k tomu, že jasná a předvídatelná pravidla původu usnadňují hladký průběh mezinárodního obchodu, je účelem zamýšleného aktu zvýšit transparentnost právních předpisů, nařízení a postupů týkajících se nepreferenčních pravidel původu a doplnit oznamovací povinnosti podle článku 5 Dohody o pravidlech původu.

Zamýšlený akt stanoví všem členům WTO povinnost oznamovat veškerá nepreferenční pravidla původu používaná pro účely uplatnění doložky nejvyšších výhod podle článků I, II, III, XI a XIII GATT 1994. Stanoví rovněž možnost dobrovolného oznamování nepreferenčních pravidel původu používaných pro všechny ostatní účely, na něž se vztahuje čl. 1 odst. 2 Dohody o pravidlech původu (antidumpingová a vyrovnávací cla podle článku VI GATT 1994, ochranná opatření podle článku XIX GATT 1994, požadavky na označování původu podle článku IX GATT 1994, množstevní omezení nebo celní kvóty, pravidla původu používaná pro vládní zakázky a obchodní statistiky). Kromě toho obsahuje zamýšlený akt povinnost členů WTO oznamovat existenci možných osvědčení o nepreferenčním původu, která jsou povinná při provádění dovozních nebo vývozních transakcí. Oznámení se mají provádět za použití formulářů připojených k zamýšlenému aktu.

[3] Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1.

Zamýšlený akt zakládá oznamovací povinnosti nad rámec povinností uvedených v článku 5 Dohody o pravidlech původu.

Proto je ve Výboru pro pravidla původu zapotřebí zaujmout jménem Unie postoj.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Koncepce „*aktů s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale mohou „*rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“[4].

4.1.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Výbor pro pravidla původu je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o pravidlech původu (WTO-GATT 1994).

Akt, který má Výbor pro pravidla původu přijmout, představuje akt s právními účinky. Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace ani Dohoda o pravidlech původu neřeší právní status aktů přijatých Výborem pro pravidla původu. Závaznost zamýšleného aktu se proto stanoví s ohledem na znění použité v uvedeném aktu. S přihlédnutím ke znění sdělení o zvýšení transparentnosti nepreferenčních pravidel původu musí být zamýšlený akt považován za akt s právními účinky.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Má-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek označit jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na základě čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatňování v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 SFEU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být článek 207 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

---

[4] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Nevztahuje se na tento návrh.

2019/0200 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být jménem Evropské unie zaujat ve Výboru pro pravidla původu, jenž byl zřízen Dohodou o pravidlech původu (WTO-GATT 1994), připojenou k závěrečnému aktu podepsanému v Marrákeši dne 15. dubna 1994

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 3 a čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 uvedené smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o pravidlech původu (WTO-GATT 1994), která je přílohou závěrečného aktu podepsaného v Marrákeši dne 15. dubna 1994 (dále jen „dohoda“), byla uzavřena Unií rozhodnutím Rady 94/800/ES[5] a vstoupila v platnost dne 1. ledna 1995.

(2) Článek 4 dohody zřizuje Výbor pro pravidla původu.

(3) Výbor pro pravidla původu má během svého zasedání/jednání dne [datum] přijmout sdělení nazvané „Zvýšení transparentnosti nepreferenčních pravidel původu“.

(4) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie ve Výboru pro pravidla původu, neboť dotyčné sdělení bude pro Unii závazné.

(5) Navrhovaný postoj, který má být zaujat jménem Unie, má za cíl zvýšit transparentnost právních předpisů, nařízení a postupů týkajících se nepreferenčních pravidel původu prostřednictvím pravidel pro povinné nebo dobrovolné oznamování ze strany členů WTO týkající se jejich nepreferenčních pravidlech původu, ke kterému jsou určeny standardizované formuláře. Výsledkem budou jasnější a předvídatelnější pravidla původu a hladší průběh mezinárodního obchodu,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být jménem Unie zaujat na zasedání/jednání Výboru pro pravidla původu, vychází z návrhu aktu Výboru pro pravidla původu připojeného k tomuto rozhodnutí.

Zástupci Unie se po konzultaci s členskými státy nebo během koordinačních schůzek na místě mohou bez dalšího rozhodnutí Rady dohodnout na menších redakčních změnách návrhu aktu s ohledem na vývoj na nadcházejících zasedáních Výboru pro pravidla původu.

[5] Rozhodnutí Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994) (Úř. věst. L 336, 23.12.1994, s. 1).

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně